

LIKKUTEI TORAH • SHIR HASHIRIM • MAAMAR 37

ביאור על זה

Explication de ce [discours]

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak

LikuteiTorah.com

LA PARACHA 'HASSIDIQUE

likuteitorah.com/fr/likutei-torah/shir-hashirim/37/

1 ביאור על זה

Explication de ce [discours].

2 הנה כתיב והחיות רצוא ושוב שיש ב' מיני עבודה מלמטה למעלה בעבודת האדם בחי' רצוא ובחי' שוב. בחי' רצוא נק' חותם הבולט ובחי' שוב נק' חותם השוקע.

Or, il est écrit : « Et les 'hayot allaient et venaient. » Cela signifie qu'il existe, dans le service divin de l'homme, deux formes de service allant du bas vers le haut : le niveau de « l'élan » (ratzo) et celui du « retour » (chov). Le niveau de ratzo est appelé le sceau en relief, et celui de chov, le sceau en creux.

ופי' בחי' רצוא היא אהבה ורשפי אש בתשוקה והוא הגתלות האהבה המסותרת ממטה למעלה מישראל לא"ס ב"ה

Le sens du niveau de ratzo est l'amour et les « flammes de feu » du désir ; c'est la révélation, du bas vers le haut, de l'amour caché qu'Israël éprouve pour l'Infini (Ein Sof), béni soit-Il.

וזהו ענין כאברהם שקראו הר כמו הר הבולט מן מישור הארץ כמ"כ [כמו כן] התשוקה הנ"ל שרוצה לצאת מנרתקו זהו בחי' בליטה ונקרא חותם הבולט.

C'est là le sens de « comme Avraham, qui l'appela montagne » : de même qu'une montagne se détache du niveau du terrain, ainsi le désir évoqué plus haut, qui veut sortir de son enveloppe, est-il un niveau de saillie ; c'est pourquoi on l'appelle le sceau en relief.

3 והנה עד"מ כשמדפיסים בחותם הבולט על השעוה נעשה בהשעוה חותם שוקע. כך על ידי בחי' אתעדל"ת [אתערותא דלתתא] שבבחי' רצוא שהוא בבחי' חותם בולט והוא בחי' יש מי שאוהב כו'

Or, à titre d'analogie : lorsqu'on imprime dans de la cire un sceau en relief, il s'y forme un sceau en creux. De même, par l'éveil d'en bas (l'éveil d'en bas) qui relève de la dynamique de ratzo, laquelle est à la manière d'un sceau en relief et correspond au niveau de « il est quelqu'un qui aime », etc.,

ע"ז נמשך אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] מלמעלה בחי' חותם שוקע והיינו שנמשך מה התגלות והמשכת אורות בכלים. וכמו שיתבאר.

par cela, un éveil d'en haut (l'éveil d'en haut) est attiré d'En-Haut, au niveau d'un sceau en creux ; c'est-à-dire qu'une révélation et un influx de lumières dans des réceptacles sont attirés d'En-Haut, comme il sera expliqué.

וזהו ענין הר ההר הר ע"ג [על גבין] הר (ועיין בפי משפטים) (ק"ט ב') ובז"ה [ובזוהר הרקיע] שם כי חג"ת [חסד גבורה תפארת] דז"א הם נקרא הרים

Tel est le sens de Hor HaHar, « une montagne sur une montagne » (voir la paracha Michpatim [dans le Zohar], 109b, ainsi que le Zohar HaRakia à cet endroit) : car 'Hessed, Guevoura et Tiferet de Zeir Anpin sont appelés « montagnes »,

אמנם נה"י [נצח הוד יסוד] דאימא נקרא הרים ע"ג [על גבין] הרים כו' וכ"כ [וכן כתב] בלק"ת [בלקוטי תורה (להאריז"ל)] בישעיה ע"פ כי ההרים ימושו

tandis que Netzach, Hod et Yessod d'Imma sont appelés « des montagnes sur des montagnes », etc. Il est également écrit ainsi dans le Likkutei Torah de l'Arizal sur Isaïe, au sujet du verset : « Car les montagnes s'éloigneront. »

ולכן א"ש [אתי שפיר] שהר ההר נק' חותם שוקע שמלמעלה שנה"י [שנצח הוד יסוד] דאימא הם לבוש וכיסוי להמוחין והם מתלבשים בז"א ועיין בזהר בשלח (ד"נ סע"א [סוף עמוד א]) בענין עד לא אשתקע אורא דכ"א.

Il est donc bien compris que Hor HaHar est appelé le sceau en creux d'En-Haut, car Netzach, Hod et Yessod d'Imma constituent un vêtement et une couverture pour l'intellect (mo'hin), et ils se revêtent dans Zeir Anpin. Voir le Zohar, Bechala'h (folio 50, fin du côté a), à propos de « avant que l'air pur ne s'enfonçât ».

ואפשר שייך ג"כ לבחי' חותם שוקע ועמ"ש עוד בענין הר ההר בד"ה נשא את ראש בני גרשון משא"כ ע"י העבודה הב' שמלמטה למעלה בחי' שוב

Il se peut que cela se rapporte également au niveau du sceau en creux. Voir encore ce qui est écrit au sujet de Hor HaHar dans le discours commençant par « Fais le dénombrement des fils de Guerchon ». En revanche, par le second service, de bas en haut, le niveau de chov,

היינו ביטול הרצון בתכלית ונפשי כעפר ירא' בושט זהו בחי' חותם השוקע שמלמטה ועי"ז נמשך אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] מלמעלה בחי' חותם בולט

c'est-à-dire l'annulation complète de la volonté, et « mon âme [sera] comme la poussière », la crainte de la honte : voilà le niveau du sceau en creux d'en bas. Par cela, un éveil d'en haut est attiré d'En-Haut, au niveau du sceau en relief,

דהיינו התגלות אור א"ס שלא בהתלבשות כלל כמו שיהיה לעתיד דכתיב ולא יכנף כו' עין בעין כו'

à savoir une révélation de la Lumière infinie (Or Ein Sof), nullement revêtue, comme ce sera le cas dans les temps futurs, ainsi qu'il est écrit : « Et [ton Maître] ne sera pas caché », etc., [et] « œil à œil », etc. :

התגלות אלקות וזהו ג"כ בחי מצות ל"ת [לא תעשה] וכנודע של"ת [שלא תעשה] גדלה מעלתן מבחי עשה כי ל"ת [לא תעשה] הם מבחי י"ה ומ"ע [ומצות עשה] ו"ה.

une révélation de la divinité. C'est également le niveau des mitsvot négatives, comme on le sait : les interdictions sont supérieures aux mitsvot positives, car les interdictions relèvent du niveau de youd-hé, tandis que les mitsvot positives relèvent de vav-hé.

דהנה נודע ד' אותיות הוי' יוד בחי חכמה בחי צמצום וביטול כמו נקודה והוא בחי יראה עילאה יראה פנימית יראה בוש.

Car on sait que, parmi les quatre lettres du Nom Havaya, le youd représente le niveau de 'Hokhma (sagesse), le tsimtsoum (contraction) et l'annulation de soi (bitoul), comme un point ; il représente aussi la crainte supérieure, la crainte intérieure, la crainte empreinte de honte.

ה' בינה המשכת אהבה עילאה וזהו דחילו ורחימו וענין ו"ה ו' אהבה זוטא ה' יראה תתאה וזהו רחימו ודחילו נמצא ל"ת [לא תעשה] שהם מבחי י"ה י' ביטול במציאות כו'

Le hé est Bina (compréhension), le déploiement de l'amour supérieur ; c'est là le sens de « crainte et amour » (de'hilou oure'himou). Quant à vav-hé : le vav est l'amour inférieur et le hé la crainte inférieure ; c'est là le sens de « amour et crainte » (re'himou oude'hilou). Il s'ensuit que les interdictions, qui relèvent du niveau de youd-hé, sont liées au youd, à l'annulation de l'existence, etc.

(ועוד יובן מענין זה ענין חותם שוקע שמלמטה שממשיך מבחי גבוה יותר שהרי ע"י אהבה זוטא דבחי ו' חג"ת [חסד גבורה תפארת] דאצילות בחי הרים חותם בולט ממשיכים מלמעלה מבחי בינה ה' ראשונה אהבה רבה חותם שוקע

(On peut aussi comprendre à partir de là la notion du sceau enfoncé d'en bas, qui fait descendre d'un niveau supérieur. En effet, par l'amour inférieur, correspondant au vav — 'Hessed, Guevoura et Tiferet d'Atsilout, le niveau des « montagnes » —, sceau en relief, on fait descendre d'en haut, du niveau de Bina, le premier hé, l'amour immense, sous la forme d'un sceau enfoncé ;

אבל יראה תתאה חותם שוקע שרשה ביראה עילאה אבא עילאה שנקי חותם בולט לגבי בינה וזהו בחכמה יסד ארץ אבא יסד ברתא וכוונן שמים בתבונה כו' וכמ"ש לקמן בענין אשה מזרעת תחלה)

mais la crainte inférieure, sceau enfoncé, prend racine dans la crainte supérieure, Abba suprême, qui est appelé sceau en relief par rapport à Bina. C'est là le sens de « Par la 'Hokhma, Il a fondé la terre » (« Abba a fondé la fille ») « et Il a établi les cieux par l'intelligence », etc. Comme cela sera expliqué plus loin à propos de « la femme émet sa semence en premier ».)

והנה להמשיך מבחי' א"ס שלמעלה מע"ס [מעשר ספירות] אי אפשר רק ע"י ביטול היש שהוא בחי' שקיעה מלמטה שע"י נעשה התגלות וכליטה מ למעלה עין בעין כו'

Or, il est impossible de faire descendre ce qui relève de l'Infini (Ein Sof), au-dessus des Dix Séfirot, autrement que par l'annulation du yesh (l'existence), qui est le niveau de l'enfoncement d'en bas ; c'est ainsi que se produisent une révélation et un relief venant d'en haut, « œil à œil », etc.

וזהו ענין הלי"ת [הלא תעשה] כי זהו הכלל דסט"א [דסטרא אחרא] הכל בחי' יש ודבר ולכן ע"י מצות ל"ת [לא תעשה] לא תלבש שעטנז מבטל היש וכו' אתכפיא סט"א [סטרא אחרא]

Tel est le sens des interdictions. Car voici la règle : la sitra a'hra (l'autre côté) est entièrement du domaine du yesh et du « quelque chose ». C'est pourquoi, par une mitsva négative telle que « Tu ne porteras pas de chaatnez », on annule le yesh, etc., et l'on soumet la sitra a'hra.

וכן באדם ביטול עצמותו הן ולא שוין בחי' שקיעה ממילא נעשה מלמעלה בחי' בליטה התגלות אור א"ס ולא יכנף עוד כו'.

Il en va de même chez l'homme : l'annulation de son être même, pour qui « oui » et « non » sont égaux, constitue le niveau de l'enfoncement ; dès lors, il se produit d'en haut un relief, une révélation de la Lumière infinie, « ton Maître ne se dérobera plus », etc.

אכן ע"י בחי' אהבה וקיום מ"ע [מצות עשה] לא יוכלו להמשיך מלמעלה מהשתלשלות כי אהבה הוא ג"כ בבחי' יש וכלי

Cependant, par le niveau de l'amour et l'accomplissement des commandements positifs, on ne peut attirer ce qui est au-delà de l'enchaînement descendant des mondes (hichtalchelout), car l'amour aussi relève du yesh et constitue un réceptacle.

לכן ממשיכים מלמעלה ג"כ התגלות אורות בכלים אשר הכלים מלבישים להאורות וזהו בחי חותם שוקע שמלמעלה כנ"ל.

C'est pourquoi ce que l'on attire d'en haut est également une révélation de lumières dans des réceptacles, où les réceptacles habillent les lumières ; tel est le niveau du sceau en creux d'en haut, comme mentionné précédemment.

וזהו זוכר חסדי אבות אבינו או"א [אבא ואימא] ומביא גואל לבני בניהם היינו נה"י [נצח הוד יסוד] כי בניהם היינו חג"ת [חסד גבורה תפארת] ובני בניהם היינו נה"י [נצח הוד יסוד] (עיין בזהר ר"פ שמיני דל"ו סע"א [סוף עמוד א] ובמק"מ [ובמקדש מלך] שם)

C'est là le sens de «Qui se souvient des bontés des pères» : les «pères» sont Abba et Imma ; «et amène un rédempteur aux enfants de leurs enfants» : il s'agit de Netsa'h, Hod et Yessod, car leurs «enfants» sont 'Hessed, Guevoura et Tiferet, et les «enfants de leurs enfants» sont Netsa'h, Hod et Yessod (voir le Zohar, au début de la Parachat Chemini, folio 36, fin du côté a, et le Mikdash Melech à cet endroit) ;

למען שמו היינו מלי נמצא זהו ענין התלכשות אור א"ס בע"ס [בעשר ספירות] דאצי" מאו"א [מאבא ואימא] עד מלכות.

«Pour l'amour de Son Nom» : il s'agit de Mal'hout. Il s'ensuit que cela désigne le vêtement de la Lumière infinie (Or Ein Sof) dans les dix Séfirot d'Atsilout, depuis Abba et Imma jusqu'à Mal'hout.

וזהו באהבה ב' אהבה דהיינו שע"י האהבה מלמטה למעלה נמשך מלמעלה ג"כ אהבה להיות האהבה דוחקת שיומשך אור א"ס להתלבש בע"ס [בעשר ספירות].

Et c'est là le sens de «avec amour» (be'ahava) : beit ahava, deux amours. Autrement dit, par l'amour qui s'élève d'en bas vers le haut, un amour est également attiré d'en haut, de sorte que cet amour exerce une pression pour que la Lumière infinie soit attirée et revêtue dans les dix Séfirot.

4 וזהו כמים הפנים כ"ו וזהו ואהבת כ"פ [כ' פעמים] אור שע"י גילוי אור האהבה המסותרת מלמטה למעלה נמשך מלמעלה אור אהבה עליונה וכן ע"י קיום מ"ע [מצות עשה]

C'est [le sens de] «Comme dans l'eau, le visage...», etc. Et c'est [pourquoi] ve-ahavta («tu aimeras») vaut [numériquement] deux fois or («lumière») : par la révélation de la lumière de l'amour caché, d'en bas vers le haut, une lumière d'amour supérieur est attirée d'en haut. De même, par l'accomplissement des mitzvot positives,

כמו שע"י צדקה מעורר מלמעלה ג"כ רחמנות וצדקה כל המרחם על הבריות מרחמין עליו מן השמים
שמצד עצמות המאציל אין שייך שום מדה

tout comme, par la tsédaka, on suscite également d'en haut la compassion et la tsédaka: «Qui-
conque a compassion des créatures reçoit la compassion du Ciel.» Car, du point de vue de l'es-
sence de l'Émanateur, aucun attribut ne s'applique en quoi que ce soit,

כי לאו דאית לך צדק ידיעא כו' רק ע"י אתעדל"ת [אתערותא דלתתא] נמשך מלמעלה מדות הנ"ל אורות
בכלים:

car «ce n'est pas que Tu possèdes une justice définie», etc. Ce n'est que par un éveil d'en bas que
les attributs mentionnés plus haut sont attirés d'en haut: des lumières dans des réceptacles.

5 ב אמנם ע"י קיום מצות לי"ת [לא תעשה] ובטול היש בחי' שקיעה שמלשמטה נמשך מזה מלמעלה ג"כ
שלא בדרך השתלשלות בבחי' גילוי וכליטה

2. Cependant, par l'accomplissement des mitsvot négatives et l'annulation du yesh, le niveau de
l'enfoncement venant d'en bas, il en découle aussi, d'en haut, [ce qui vient] non par la voie de l'en-
chaînement descendant des mondes (hichtalchelout), sous la forme d'une révélation qui fait
saillie.

וכמו שמבואר בע"ח [בעץ חיים] שיש ב' בחי' העלאות היינו עליית העולמות בשבת הוא שפנימית עולם
התחתון עולה ומלביש עולם העליון וחיצוניות עולם העליון נמשך לפנימי' [לפנימיות / לפנימית] עולם
התחתון

Comme l'explique Etz Chaim, il existe deux sortes d'élévation. [La première est] l'élévation des
mondes le Chabbat : la dimension intérieure (pnimiyout) du monde inférieur s'élève et revêt le
monde supérieur, tandis que la dimension extérieure ('hitsoniyout) du monde supérieur est attirée
vers la dimension intérieure du monde inférieur.

והיינו מחמת כי ההעלאה מעולם התחתון הוא ע"י אהבה בחי' בליטה ולא בבחי' ביטול ממש לכן נמשך
מלמעלה בחי' שקיעה להתלבש בתוך פנימית עולם התחתון בבחי' צמצום.

Cela s'explique par le fait que l'élévation venant du monde inférieur se fait par l'amour, le niveau
de la saillie, et non par une véritable annulation de soi (bitoul). C'est pourquoi le niveau de l'en-
foncement est attiré d'en haut, afin de se revêtir dans la dimension intérieure du monde inférieur,
par un tsimtsoum (contraction).

אבל יש עוד העלאת בחי' מ"ן [מ"ן נוקבין] בבחי' עיבור בבטן אימא תלת כלילין גו תלת היינו שנתבטל ממהותו לגמרי בחי' שקיעה ונכלל בעליון ממש ונמשך מזה מ"ד [מ"ן דוכרין] המשכת מוחין חדשים

Mais il existe une autre sorte d'élévation des mayin noukvin (eaux féminines), sous la forme d'une gestation (ibbour) dans le sein d'Imma, « trois inclus dans trois ». Cela signifie que l'être propre du niveau inférieur est entièrement annulé — c'est le niveau de l'enfoncement — et qu'il est inclus dans le niveau supérieur lui-même. De là sont attirés les mayin doukhrin (eaux masculines), c'est-à-dire une effusion de nouveaux mo'hin.

וזהו ענין יצ"מ [יציאת מצרים] כי גלות מצרים היה בבחי' עיבור ונעשה הגאולה ויצ"מ [ויציאת מצרים] מוחין חדשים [וע' בפע"ח [בפרי עץ חיים]] (שער כ"א פ"א) שהם מוחין עליונים מאד מאד כו'

Tel est le sens de la Sortie d'Égypte. L'exil en Égypte était sous la forme d'une gestation, et la délivrance, la Sortie d'Égypte, advint [comme] de nouveaux mo'hin (voir Pri Etz Chaim, Sha'ar 21, chapitre 1), qui sont des mo'hin extrêmement, extrêmement élevés, etc.

וגם באו שלא בהדרגה משא"כ בשום פעם אחרת רק במדרגה כו' ע"ש ועמ"ש לעיל בד"ה קול דודי בפי' שנגלה עליהם מלך מלכי המלכים הקב"ה

Ils vinrent aussi sans gradation, contrairement à toute autre occasion, où ils ne viennent que degré par degré, etc. Voir là-bas. Voir aussi ce qui est écrit plus haut, dans le discours qui commence par « La voix de mon bien-aimé », au sujet de l'explication de « le Roi des rois des rois, le Saint béni soit-Il, se révéla à eux ».

ועוד שיצ"מ [שיציאת מצרים] וק"ס [וקריעת ים סוף] גילוי הנסים בשינוי הטבע לגמרי בשמים ובארץ בחי' חותם בולט שהוא ההפך מבחי' אותותינו לא ראינו כו'

De plus, la Sortie d'Égypte et la scission de la mer furent une révélation de miracles qui bouleversèrent entièrement les lois de la nature, dans les cieux et sur la terre : le niveau du sceau en relief, à l'opposé du niveau de « Nous n'avons pas vu nos signes », etc.

וזהו אשה מזרעת תחלה יולדת זכר היינו כשהעלאה ממטה למעל' [למעלה / למעלה] הוא בבחי' שקיעה כנודע יסוד דנוק' [דנוקבא] שוקע

Tel est le sens de : « Si la femme émet sa semence la première, elle enfante un mâle » : lorsque l'élévation d'en bas vers le haut se fait sous la forme d'un enfoncement, comme on le sait, le Yes-sod de la Noukva s'enfonce,

אזי יולדת זכר שנמשך מלמעלי [מלמעלה] בחיי בליטה ולהיפך איש מזריע תחלה ממטה למעלה בחיי בליטה ע"י אהבה יולדת נקבה מלמעלה בחיי שקיעה המשכת אורות בכלים

alors « elle enfante un mâle » : le niveau de saillie est attiré d'en haut. À l'inverse, [si] « l'homme émet sa semence le premier », de bas en haut, le niveau de saillie par l'amour, « elle enfante une femelle » : d'en haut, le niveau d'enfoncement, une attraction des lumières dans les réceptacles.

(בענין חותם שוקע וחותם בולט שמלמעלה י"ל [יש לומר] כי הנה ע"י תרי"ג מצות דאורייתא וז' מצות דרבנן ממשיכים מבחי כתר אך מ"ע [מצות עשה] שהן מבחי ו"ה היינו ז"ת [ז' תחתונות] דא"א ולפי שהן מתלבשים באצ"י כי א"א [אבא ואימא] מלבישים חו"ג [חסד וגבורה] דא"א כו'. ולכן נקרא חותם שוקע.

(Au sujet du sceau en creux et du sceau en relief d'en haut, on peut dire ceci : par les 613 mitsvot de la Torah et les sept mitsvot des Sages, on attire depuis le niveau de Kéter (la Couronne). Mais les commandements positifs, qui relèvent du niveau de vav-hei, sont les sept Séfirot inférieures d'Arich Anpin ; et comme elles sont revêtues en Atsilout, car Abba et Imma revêtent 'Hessed et Guevoura d'Arich Anpin, etc., elles sont donc appelées un sceau en creux.

אמנם ה"ת [הלא תעשה] שהן מבחי י"ה היינו ג"ר [ג' ראשונות] דא"א שאינם מתלבשים כלל לכן נקרא חותם בולט כו' ולפמשנ"ת [ולפי מה שנתבאר] בביאור ע"פ שחורה אני ונאווה בענין מצות ל"ת [לא תעשה] ומ"ע [ומצות עשה] שהמ"ע [שהמצות עשה] ממשיכין האור מז"ת [מז' תחתונות] דע"י [דעתיק יומין] והל"ת [והלא תעשה] ממשיכין מג"ר [מג' ראשונות] דע"י [דעתיק יומין].

Les interdits, cependant, qui relèvent du niveau de youd-hei, sont les trois premières Séfirot d'Arich Anpin, qui ne sont revêtues en rien ; ils sont donc appelés un sceau en relief, etc. Et [cela correspond à] ce qui a été expliqué dans le Biour sur « Je suis noire, mais belle », au sujet des commandements négatifs et positifs : les commandements positifs attirent la lumière depuis les sept Séfirot inférieures d'Atik Yomin, et les interdits l'attirent depuis les trois premières Séfirot d'Atik Yomin.

והנה איתא בע"ח [בעץ חיים] שער א"א (פרק א' ב') שז"ת [שז' תחתונות] דעתיק מתלבשין תוך א"א והוא מושג ונודע אצלנו ע"ח [עץ חיים] וא"א

Or, il est dit dans Etz Chaim, Sha'ar Arich Anpin (chapitres 1 et 2), que les sept Séfirot inférieures d'Atik sont revêtues dans Arich Anpin, et que celui-ci nous est accessible et connu par l'intermédiaire d'Arich Anpin ;

אך ג"ר [ג' ראשונות] דעתיק א"א שיתלבשו תוך א"א. וזהו ענין רישא דלא אתיידע כי אפילו א"א עצמו לא ידע ליה יעו"ש [יעו"ש שם].

mais les trois premières Séfirot d'Atik ne peuvent pas être revêtues dans Arich Anpin. C'est là le sens de « la tête qui n'est pas connue », car Arich Anpin lui-même ne la connaît pas. Voir là-bas.

6 ונודע דבחי עתיק הוא מבחי מלי דא"ס ובחי א"א הוא שרש הנאצלים וא"כ ז"ת [ז' תחתונות] דעתיק זהו ההארה מא"ס הנמשך ומתלבש עכשיו בשרש הנאצלים.

Or, on sait que le niveau d'Atik relève du niveau de Mal'hout de l'Infini (Ein Sof), et que le niveau d'Arich Anpin est la racine des émanés [êtres]. Si tel est le cas, les sept Séfirot inférieures d'Atik sont le rayonnement de l'Infini qui est maintenant attiré et revêtu dans la racine des émanés [êtres].

אכן ג"ר [ג' ראשונות] דעתיק שאי אפשר שיתלבשו תוך א"א היינו האור מא"ס מה שאינו נמשך ומתלבש עכשיו כלל אפילו בשרש האצילות.

Mais les trois premières Séfirot d'Atik, qui ne peuvent être revêtues dans Arich Anpin, sont la lumière de l'Infini qui n'est absolument pas attirée ni revêtue maintenant, même dans la racine d'Atsilout.

7 ולעתיד יהיה גילוי בחינה זו זהו הנקי חותם בולט. ועו"ל [ועוד יש לומר] ועיקר ר' עפמ"ש [על פי מה שכתוב] בפע"ח [בפרי עץ חיים] בכוונת ק"ש [קריאת שמע] שהמדרגה היותר עצומה שאפשר להמשיך מוחין עכשיו הוא מחיצוניות עתיק כו'.

À l'époque future, ce niveau sera révélé ; c'est ce que l'on appelle le sceau en relief. On peut encore dire — et c'est l'explication essentielle — conformément à ce qui est écrit dans Pri Etz Chaim au sujet de l'intention du Chéma, que le niveau le plus élevé dont il soit possible de faire descendre les mo'hin à présent provient de la dimension extérieure d'Atik, etc.

משא"כ פנימית עתיק הוא סתום וגנוז ולכן פנימית יסוד עתיק זהו בחי חותם בולט וזהו שיתגלה רק לעתידי וע"ז נאמר וברית שלומי לא תמוט כו'

tandis que la dimension intérieure d'Atik est scellée et cachée. C'est pourquoi la dimension intérieure du Yessod d'Atik est le niveau du sceau en relief ; elle ne sera révélée qu'à l'époque future. C'est à ce sujet qu'il est dit : « Mon alliance de paix ne sera pas ébranlée », etc.

ועיין בהרמ"ז [בהרב משה זכות] בזהר ח"א [חלק א'] [בד' ד' סע"ב [סוף עמוד ב]] בד"ה ועלאת בחי' עלמין כו' ובפ' בא [בדף מ' ע"ב].

Voir le Ramaz sur le Zohar, partie I (folio 4, fin du côté b), au passage commençant par «Et elle pé-nétra dans les dix-huit mondes», etc., ainsi que dans la paracha Bo (folio 40, côté b).

עו"ל [עוד יש לומר] בזה עפמ"ש [על פי מה שכתוב] במ"א בענין וקבל היהודים כו' מה ראו כו' שם נזכר ג"כ מענין אשה מזרעת תחלה והוא בד"ה חיי אינש.

On peut encore l'expliquer conformément à ce qui est écrit ailleurs à propos de «Et les Juifs acce-ptèrent», etc., [et de] «Que virent-ils», etc. ; le thème de «la femme émet sa semence en premier» y est également mentionné. Cela se trouve dans le discours commençant par «Chayei inash».

ועיין מ"ש הרח"ו [הרבי חיים ויטאל] בספר מבוא שערים שער שלישי ח"ב [חלק ב'] פ"ב [פרק ב'] וזהו ענין השני חותמות כחותם על זרועך כחותם על לבך תפילין של יד ותפילין של ראש:

Voir aussi ce que Rabbi 'Haïm Vital a écrit dans son livre Mavo She'arim, Sha'ar 3, partie 2, cha-pitre 2. Tel est le sens des deux sceaux : «comme un sceau sur ton bras» [et] «comme un sceau sur ton cœur» : les tefillin de la main et les tefillin de la tête.

8 ג ויובן בהקדים מארז"ל [מאמר רבותינו זכרונם לברכה] כל אות שאין גויל מוקף לה מארבע רוחותיה פסולה כי ענין האותיות הוא לשון אתא שבא דבר חדש והתהוות חדשה

3. Cela se comprendra en introduisant d'abord l'enseignement de nos Sages, de mémoire bénie : « Toute lettre qui n'est pas entourée de parchemin sur ses quatre côtés est invalide. » En effet, le concept des lettres (otiyot) est lié au terme asa, « vint » : quelque chose de nouveau vient à l'exis-tence, une création nouvelle.

דהיינו שיתהווה מבחי' חסד דאצילות יהי רקיע או שיתהווה מחכמה מדות נק' אותיות כמ"כ [כמו כן] שיתהווה מלמעלה מן הדעת בחי' חכמה נק' ג"כ אותיות

C'est-à-dire que le fait que « Qu'il y ait un firmament » vienne à l'existence à partir du niveau de 'Hessed du Monde d'Atsilout, ou que des attributs émotionnels viennent à l'existence à partir de 'Hokhma, est appelé « lettres ». De même, le fait que le niveau de 'Hokhma vienne à l'existence à partir de ce qui est au-dessus de Daat (la connaissance) est également appelé « lettres ».

אך שם הוא רק בבחי' שערות שאין ערוך לעצמותו כלל כמו שאם חותך השער אין נוגע למהותו כלל ולא איכפת ליה כלל רק אעפ"כ [אף על פי כן] השערות הוא המשכה כל שהוא ממהותו.

Mais là, cela n'existe que sous la forme de cheveux, qui ne sont absolument pas comparables à son essence : de même que couper les cheveux ne touche en rien à son être et ne le préoccupe nullement. Néanmoins, les cheveux constituent une légère extension de son être.

9 וזהו אבא יונק ממזל ח' בחי' שערות כו'. ומקור שרשן הוא בחי' גלגלתא לבנונית חסד דעתיק ומשם נמשך הארת שערות שיתהוה מזה בחי' חכמה דאצילות ראשית ומקור השתלשלות

C'est [pourquoi] Abba puise sa nourriture dans le huitième mazal, le niveau des cheveux, etc. La source de leur racine est le niveau du crâne (goulgalta), sa blancheur, le 'Hessed d'Atik ; de là se répand le rayonnement des cheveux, qui donne naissance au niveau de la 'Hokhma d'Atsilout, commencement et source de l'enchaînement descendant des mondes (hichtalchelout).

כמו כן באדם הגלגלת בעצם היא לבנה ומקפת על המוחין ומשם צומח שערות (ועיין מזה בע"ח [בעץ חיים] שער א"א פ"ה ויש בחי' שערות מעולין כו' ויש בחינה אחרת כו' וזה נתבאר במבוא שערים ש"ג ח"ב [חלק ב'] ספ"ט)

De même, chez l'être humain, le crâne est blanc dans sa substance, il entoure le cerveau, et les cheveux poussent à partir de lui. (Voir à ce sujet Etz Chaim, Sha'ar Arich Anpin, chapitre 5 : « Il est un niveau de cheveux [qui sont] supérieurs », etc., « et il est un autre niveau », etc. ; ceci est expliqué dans Mavo She'arim, Sha'ar 3, Part 2, fin du chapitre 9.)

וזהו ענין סופר וספר פ"י סופר היא חכמ' [חכמה] ראשי' [ראשית] ומקור ההשתלשלות שמאתו בא האותיות והתהוות חדשות בספר שהוא בינה ונקרא פתוחי חותם כשנבקע יסוד אימא נפתח ונתגלה בחי' אותיות המדות

Tel est le sens de sofer et sefer (« scribe » et « livre »). Autrement dit, sofer désigne la 'Hokhma, commencement et source de l'hichtalchelout, d'où viennent les lettres et les nouvelles créations dans le sefer, qui est Bina. Celui-ci est appelé « gravures d'un sceau » (pittou'hé 'hotam) : lorsque le Yessod d'Imma s'ouvre en se fendant, le niveau des lettres des attributs émotionnels s'ouvre et se révèle.

(כאן מדבר בענין ההמשכה מחו"ב [מחכמה ובינה] לז"א ע"י אותיות שלכן הלבנונית הסובל האותיות זהו בחי חכמה כו' ולעיל דיבר בהמשכה מכתר לחו"ב [לחכמה ובינה] ע"י אותיות שהלבנונית הוא גלגלתא דא"א כו' ועיין ברע"מ [ברע"א מהימנא] פ' שופטים)

(Ici, il est question de l'émanation de 'Hokhma et Bina vers Zeir Anpin au moyen des lettres ; ainsi, la blancheur qui porte les lettres est le niveau de la 'Hokhma, etc., tandis que plus haut, il était question de l'émanation de Kéter vers 'Hokhma et Bina au moyen des lettres, la blancheur étant alors le crâne d'Arieh Anpin, etc. Voir aussi le Raaya Mehemna, Parshas Shoftim

(דער"ה א') גבי גרמין בנויין על מוחא כו' אינון חיורין כו' וכתבא אוכמא לא אשתמודע אלא מגו חוורא כגוונא דאורייתא כו'

(folio 275a), à propos des « os construits sur le cerveau », etc. : « ils sont blancs », etc. ; « l'écriture noire n'est reconnaissable qu'à partir du blanc, comme la Torah », etc.

ובפ"י הרמ"ז [הרב משה זכות] שם דחוורו ואוכמא הם חו"ב [חכמה ובינה] כו' וכמו עצמיות השכל הוא נושא וסובל את האותיות שנתהוו בו כשנמשך השכל בהבנה כו'

Et dans le commentaire du Ramaz à cet endroit : le blanc et le noir sont 'Hokhma et Bina, etc. C'est comme l'essence de l'intellect, qui porte et soutient les lettres qui y prennent forme lorsque l'intellect se déploie en compréhension, etc.,

וכמ"ש במ"א וזהו שבינה נקרא ספר בחי אותיות וחכמה סופר ראשית ומקור כו' בחי חוורו.

comme il est écrit ailleurs. C'est pourquoi Bina est appelée sefer, le niveau des lettres, et la 'Hokhma, sofer, commencement et source, etc., le niveau de la blancheur.

10 וכן נתבאר בביאור ע"פ ועשית ציץ בפי תצוה גבי ופתחת עליו פתוחי חותם. ובע"ח [ובעץ חיים] שער כ"ה

דרוש ה' בענין ת"ת [תפארת] דאימא שנעשה כתר לז"א כתב

Cela est également expliqué dans le Biour sur «Tu feras un tsits», dans la paracha Tetsavé, à propos de «Tu y graveras des gravures de sceau». Et dans Etz Chaim, Sha'ar 25, Drush 5, au sujet du Tiferet d'Imma qui devient le Kéter de Zeir Anpin, il écrit :

כי כל בחי אימא לובן ורחמים בערך ז"א ורישא חוורא דגלגלתא היא לבנונית ת"ת [תפארת] דתבונה כו'

que tout aspect d'Imma est blancheur et miséricorde par rapport à Zeir Anpin, et que la tête blanche du crâne est la blancheur du Tiferet de Tevouna, etc.,

ועדיין תבין בא"א כו' ע"ש א"כ לפ"ז [לפי זה] י"ל [יש לומר] דספר דהיינו בינה כולל הגויל הלבן שהוא בחי' חוורא דגלגלתא שמת"ת [שמתפארת] דאימא

«et de même, vous comprendrez [cela] en Arich Anpin», etc. Voyez là-bas. Si tel est le cas, on peut donc dire que le sefer, c'est-à-dire Bina, comprend le parchemin blanc, qui correspond au niveau de la blancheur du crâne provenant du Tiferet d'Imma,

וגם כולל האותיות שנמשכים מיסוד דאימא כו' וסופר שהוא ח"ע [חכמה עילאה] היא למעלה מב' בחי' דספר דחוורא ואוכמא.

et qu'il comprend également les lettres, qui sont attirées du Yessod d'Imma, etc. ; et le sofer, qui est la 'Hokhma supérieure ('Hokhma Ila'a), se situe au-dessus des deux aspects du sefer, le blanc et le noir.

11 וע"ד שנתבאר במ"א בענין ערבים עלי דברי סופרים יותר מיינה של תורה לפי ששרשם מח"ע [מחכמה עילאה] שנק' סופר שלמעלה מבחי' תשב"כ [תורה שבכתב] שנק' ספר

Cela rejoint ce qui est expliqué ailleurs au sujet de «Les paroles des Scribes (soferim) Me sont plus chères que le vin de la Torah»: leur racine se trouve dans la 'Hokhma supérieure, appelée sofer, qui est au-dessus du niveau de la Torah écrite, appelée sefer.

והרי תשב"כ [תורה שבכתב] שנקרא ספר יש בה חוורא ואוכמו כנ"ל שכל אות שאינו מוקף גויל כו'

Or, la Torah écrite, qui est appelée sefer, comporte du blanc et du noir, comme mentionné plus haut: toute lettre qui n'est pas entourée de parchemin, etc.

וצ"ל דסופר הוא למעלה מזה והיינו כמ"ש בע"ח [בעץ חיים] דרישא חוורא דגלגלתא הוא לבנונית ת"ת [תפארת] דתבונה וא"כ ח"ע [חכמה עילאה]

Il faut donc dire que le sofer est au-dessus de cela. Ainsi qu'il est écrit dans Etz Chaim, le blanc de la tête du crâne est la blancheur du Tiferet de Tevouna ; dès lors, la 'Hokhma supérieure,

שהוא בחי' סופר הוא למעלה מבחי' זו ואפשר לבאר זה עפמ"ש [על פי מה שכתוב] ע"פ שחורה אני ונאווה שבחי' ספר היא בחי' מקור האור המקיף שלמעלה מבחי' נהורא חוורא ונהורא אוכמא כו'

qui est le niveau du sofer, est au-dessus de ce niveau. On peut l'expliquer à la lumière de ce qui est écrit au sujet de «Je suis noire, mais belle»: le niveau de sefer est celui de la source de la lumière enveloppante, qui est au-dessus du niveau de la «lumière blanche» et de la «lumière noire», etc.

ע"ש וזהו ענין האותיות שבתפילין והגויל כי ד' פרשיות הם המשכת ד' מוחין קדש לי כל בכור חכמה להיות נמשך ומתגלה למטה בחי' חכמה

Voir là-bas. Tel est le sens des lettres des tefillin et du parchemin. Car les quatre passages correspondent à l'émanation des quatre mo'hin : « Consacre-Moi tout premier-né » correspond à la 'Hokhma, afin que le niveau de 'Hokhma soit attiré vers le bas et s'y révèle,

כדכתיב למען תהיה תורת ה' בפיו אני המשנה המדברת בפיו עוסק בתורה לשמה להמשיך לה אורות בכלים.

comme il est écrit : « afin que la Torah de Havaya soit dans ta bouche » ; « Je suis la Michna qui parle dans ta bouche ». [On] étudie la Torah pour elle-même, afin de lui attirer des lumières dans des réceptacles.

והיה כי יביאך מוח בינה כו' והגויל הלבן המקיף את האותיות הוא בחי' גלגלתא לבנונית אשר הוא מקיף ומקור למוחין כו' :

« Et ce sera lorsque Il te fera entrer » correspond à l'intellect de Bina, etc. Quant au parchemin blanc qui entoure les lettres, il est le niveau du crâne, sa blancheur, qui entoure les mo'hin et en est la source, etc.

12 ד ועתה יובן ענין כחותם על לבך דקאי על תש"ר [תפילין של ראש] ונקרא על לבך כי רצועות תש"ר [תפילין של ראש] תליין על ליבא כי

4. À présent, on comprendra le sens de « comme un sceau sur ton cœur », qui se rapporte aux tefillin de la tête. On les appelle « sur ton cœur » parce que les lanières des tefillin de la tête « pendent au-dessus du cœur ». Car

הנה הרצועות נעשים ג"כ מעור שהוא ג"כ כמו קלף וגם כשרים כשנעשים הרצועות מקלף כי הרצועות הם המדות עליונות

les lanières, elles aussi, sont faites de peau, qui est également comparable au parchemin ; elles sont également valides lorsqu'elles sont faites de parchemin. Car les lanières représentent les attributs émotionnels supérieurs (midot)

(עיי' בזהר פ' פנחס דרל"ו ע"ב) שהם נמשכין ג"כ מבחי' לבנונית דגלגלתא שזהו ענין הגויל כנ"ל (voir le Zohar, parachat Pin'has, folio 236b), lesquels sont eux aussi attirés du niveau de la blancheur du crâne, qui est le parchemin, comme indiqué plus haut.

ואף שאנו רואין שהמדות נמשכים מן השכל והתינוק ששכלו קטן אהבתו ג"כ בדברים קטנים אעפ"כ
[אף על פי כן] יש במדות מקור ג"כ מלמעלה מהשכל

Et bien que nous voyions que les attributs émotionnels procèdent de l'intellect, et qu'un enfant, dont l'intellect est limité, aime lui aussi des choses insignifiantes, les attributs émotionnels ont néanmoins aussi une source au-dessus de l'intellect,

וכמו שאיתא באדרא זוטא (דף רצ"ב ע"א) ז"א בעתיקא קדישא תלייא ואחיד ששרש המדות דאצי'
מבחינת עתיקא וגלגלתא רק ההמשכה הוא דרך השכל וכמכו שאנו רואים בחוש שהתפעלות המדות
נעשה התחלתן מן השכל.

comme il est dit dans l'Idra Zouta (folio 292a) : « Zeir Anpin est suspendu au saint Atika et lui est attaché » ; [cela signifie] que la racine des attributs émotionnels d'Atsilout se trouve au niveau d'Atika et du crâne, mais que leur prolongement s'opère par l'intermédiaire de l'intellect. Nous constatons effectivement que l'éveil des émotions commence par l'intellect.

אבל אח"כ כשנתפעל גדלה ההתפעלות למעלה מן השכל כמו שאם אדם רואה אוהבו שלא ראה אותו
מזמן כביר נעשה השמחה והתפעלות גדולה למעלה מן השכל והטעם שהוא מפני שמקור המדות הם
מלמעלה מהשכל כו'

Mais ensuite, une fois l'émotion éveillée, elle s'intensifie au-delà de l'intellect. Ainsi, lorsqu'une personne retrouve un ami qu'elle n'a pas vu depuis longtemps, une joie et une grande émotion s'éveillent en elle, dépassant l'intellect. La raison en est que la source des attributs émotionnels se trouve au-dessus de l'intellect, etc.,

כי או"א [אבא ואימא] אתכלילו במזלא וביה תליין וביה אחידן שנמשכין מבחי' שערות וז"א שהוא המדות
בעתיקא אחיד ותלייא (ועמ"ש מזה ג"כ בד"ה ענין האבות הן הן המרכבה בפ' יתרו) שהוא הגויל הלבן

car Abba et Imma « sont inclus dans le mazal, en dépendent et lui sont attachés », puisqu'ils procèdent du niveau des cheveux ; tandis que Zeir Anpin, qui correspond aux attributs émotionnels, « est attaché à Atika et suspendu à lui » (voir également ce qui est écrit à ce sujet dans le discours commençant par « Le sens de "Les Patriarches sont le Char" », dans la parachat Yitro), c'est-à-dire au parchemin blanc.

לכן הרצועות נמשכו ונעשו ג"כ מגויל שבעצמות הגויל הוא בחי' לובן היינו חסד דעתיק ומשם נמשכו על הלב שהוא בחי' מדות רק שהארה והמשכה זו מחדס דעתיק למדות אי אפשר להתלבש בפנימית המדה

C'est pourquoi les lanières, elles aussi, sont tirées du parchemin et faites de parchemin, car l'essence même du parchemin est le niveau de la blancheur, à savoir le 'Hessed d'Atik. De là, elles sont tirées au-dessus du cœur, qui correspond au niveau des attributs émotionnels. Toutefois, cette illumination et ce prolongement du 'Hessed d'Atik vers les attributs émotionnels ne peuvent s'envelopper dans la dimension intérieure de l'attribut.

כמו התלבשות השכל רק בבחי' מקיף על המדה וזהו וימינו תחבקני פי' ימינו חסד דעתיק תחבקני בבחי' מקיף כמו אדם המחבק חברו הוא בבחי' מקיף

comme l'intellect enveloppe l'attribut, mais seulement de manière à l'entourer. C'est là le sens de : «Et Sa droite m'étreint»: c'est-à-dire que «Sa droite» est le 'Hessed d'Atik; «m'étreint», de manière enveloppante, comme lorsqu'une personne embrasse son ami, l'entourant ainsi.

לכן הרצועות נמשכין ותליין על הלב בבחי' מקיף ושרשן מהגויל שהוא לבנונית דלעילא היינו הקלף הלבן המקיף להאותיות כנ"ל רק מחמת שנשתלשלו למטה במדות אין בהם בהירות והארה

C'est pourquoi les lanières s'étendent et pendent au-dessus du cœur, de manière enveloppante, et leur racine se trouve dans le parchemin, qui est la blancheur d'en haut; autrement dit, dans le parchemin blanc qui entoure les lettres, comme il a été dit plus haut. Mais, parce qu'elles sont descendues plus bas, dans les attributs émotionnels, elles n'ont ni la clarté ni l'éclat

כמו שהן במקורן לובן הגויל כי אין ערוך בחי' הרצועות שהם המשכות בחי' חסד דעתיק למטה כו' למקור בחי' הגילוי שהוא לבנונית חסד דעתיק.

qu'elles ont à leur source, la blancheur du parchemin. Car le niveau des lanières, qui sont des prolongements du niveau du 'Hessed d'Atik vers le bas, etc., n'est en rien comparable à la source du niveau de révélation, qui est la blancheur du 'Hessed d'Atik.

13 ולכן אמרו רצועות שחורות הלמ"מ [הלכה למשה מסיני] ואף על הבתים מבואר בפוסקים שצריכין להיות שחורים ולא כמו הפרשיות עצמן שהקלף הוא לבן כו'.

C'est pourquoi ils ont dit que les lanières noires relèvent d'une loi donnée à Moché au Sinaï ; et même au sujet des boîtiers (batim), les autorités halakhiques expliquent qu'ils doivent être noirs, contrairement aux passages eux-mêmes, dont le parchemin est blanc, etc.

וזהו שימני כחותם על לבך אלו תשׁיר [תפילין של ראש] שרצועות תליין על ליבא (ועמ״ש בביאור ע״פ שחורה אני ונאווה בענין מצות לי״ת [לא תעשה] שנמשכים ג״כ מבחי״ קווצותיו תלתלים שחורות כעורב כו׳

Et c'est là [le sens de] « Place-moi comme un sceau sur ton cœur » : il s'agit des téfilines de la tête, dont les lanières « pendent sur le cœur ». (Voir aussi ce qui est écrit dans le Biour sur « Je suis noire, mais belle », au sujet des commandements prohibés : eux aussi sont attirés du niveau de « Ses boucles sont ondulées, noires comme un corbeau », etc. ;

ואעפ״כ [ואף על פי כן] זהו לפי שאדרכה שרשן למעלה ממ״ע [ממצות עשה] הנמשכות מבחי״ שער רישיה כעמר נקא ועד״ז י״ל [יש לומר] כאן שהרי הרצועות שהן שחורות שרשן מבחי״ לבנונית דגלגלתא חסד דעתיק שלמעלה מבחי״ שער רישיה כעמר נקא.

et néanmoins, c'est précisément parce que leur racine est, au contraire, supérieure à celle des commandements positifs, qui sont attirés du niveau de « les cheveux de Sa tête comme de la laine pure ». De même, on peut dire ici que les lanières, qui sont noires, ont leur racine dans la blancheur du crâne, le 'Hessed d'Atik, qui est supérieur au niveau de « les cheveux de Sa tête comme de la laine pure »,

שהשערות אינן ערוך לעצמיות הגלגלתא כנ״ל רק שיש להם אחיזה שם והרצועות שהן עצמן קלף לבן ה״ז [הרי זה] מעצמיות הגלגלתא וחסד דעתיק רק שכדי להיות בחי״ זו נמשך למטה צ״ל ע״י שיהיו שחורות כו׳.

car les cheveux ne sont nullement comparables à l'essence du crâne, comme indiqué plus haut ; ils n'y ont qu'une prise. Les lanières, en revanche, qui sont elles-mêmes faites de parchemin blanc, proviennent ainsi de l'essence même du crâne et du 'Hessed d'Atik. Toutefois, pour que ce niveau soit attiré vers le bas, il faut qu'il le soit par le fait qu'elles soient noires, etc.

והיינו ע״ש [על שם] שנתבאר דתשׁיר [דתפילין של ראש] הוא בחי״ חותם בולט הנמשך ע״י שקיעה שמלמטה תפלת שמונה עשרה כו׳

Et cela tient à ce qui a été expliqué : les téfilines de la tête sont le niveau du sceau en relief, qui est attiré par l'enfoncement venant d'en bas, la prière de la Chemoné Esré, etc.

וזהו ג"כ בחי האור הנמשך ע"י קיום מלי"ת [מצות לא תעשה] וכנ"ל שהל"ת [שהלא תעשה] הן בחי שקיעה וביטול עצמותו שע"י נמשך מלמעלה בחי חותם בולט. ולכן כמו של"ת [שלא תעשה] הן מבחי שחורות כעורב דוקא כמבואר שם באריכות.

C'est également le niveau de la lumière attirée par l'accomplissement des commandements prohibés, comme indiqué plus haut : les interdits correspondent à l'enfoncement et à l'annulation de son être même, par lesquels le niveau du sceau en relief est attiré d'en haut. C'est pourquoi, de même que les interdits relèvent précisément du niveau de « noirs comme un corbeau », comme cela est expliqué là en détail,

כך נק' חותם זה דתש"ר [דתפילין של ראש] כחותם על לבך שהוא בחי הרצועות דתליין על לבא שהן שחורות כו' והיינו לפי ששרשם ממקום גבוה מאד הלבנונית דגלגלתא לכך לא יוכלו להתגלות למטה כ"א בבחי שחורות כו'.

de même, ce sceau des téfilines de la tête est appelé « comme un sceau sur ton cœur » : il correspond au niveau des lanières qui « pendent sur le cœur » et qui sont noires, etc. En effet, leur racine se trouve en un lieu très élevé, dans la blancheur du crâne ; elles ne peuvent donc se révéler en bas que sous l'aspect du noir, etc.

וכן הבתים הם שחורים דייקא. וממשי"כ [וממה שכתוב] יובן ג"כ לשם בענין המבואר שם דשרש האור הנמשך ע"י שערות שחורות דז"א ע"י קיום מלי"ת [מצות לא תעשה] הוא גדול במעלה מבחי שער רישיה כעמר נקא דא"א

De même, les boîtiers sont précisément noirs. Et ce qui est écrit ici permet également de comprendre, au sujet du Biour mentionné là, ce qui y est expliqué : la racine de la lumière attirée par les cheveux noirs de Zeir Anpin, grâce à l'accomplissement des commandements prohibés, est supérieure en degré au niveau des « cheveux de Sa tête comme de la laine pure » d'Arikh Anpin ;

והיינו ששרשו ממקור הלבנונית ע"י דיי"ל [דיש לומר] ענין מקור הלבנונית היינו לבנונית גלגלתא דא"א שבו חסד דעתיק שזהו ודאי למעלה מבחי שער רישיה כעמר נקא עצמן.

C'est-à-dire que sa racine provient de la source de la blancheur (voir là-bas). On peut dire que « la source de la blancheur » désigne la blancheur du crâne d'Arikh Anpin, où se trouve le 'Hessed d'Atik, lequel est assurément au-dessus du niveau des «cheveux de Sa tête comme de la laine pure» eux-mêmes.

והגם דשם נתבאר בע"א [באופן אחר] מ"מ גם פי' זה יש לו פנים ועיין מ"ש בביאור ע"פ שוש אשיש וע"פ כי כארץ תוציא צמחה בנין י"ג מדה"ר [מדות הרחמים] שהם ממלאים כל הפגמים כו' וע"פ תורה צוה דמשי"ש [דממה שכתוב שם] אפשר שיש ראייה לפי זה):

Et bien que cela ait été expliqué autrement là-bas, cette interprétation aussi a néanmoins des fondements. Voyez ce qui est écrit dans le Biour sur «Je me réjouirai grandement», et sur «Car, comme la terre fait pousser sa végétation», [au sujet de] la construction des Treize Attributs de miséricorde, qui comblent toutes les lacunes, etc., ainsi que sur «[Moïse] nous a ordonné la Torah»; ce qui y est écrit fournit peut-être une preuve à cette interprétation.)

14 ה וענין כחותם על זרועך הוא תשי"י [תפילין של יד] וזהו ענין ק"ש [קריאת שמע] ושמוי"ע [ושמונה עשרה] שאמרו בזהר פ' במדבר (דק"כ ע"ב) שצלותא דמיושב לקבל תפלה של יד והיינו עד שמונה עשרה.

5. Le sens de «comme un sceau sur ton bras» est celui des téfilines du bras. C'est là le sens du Chéma et de la Chemoné Essré, dont il est dit dans le Zohar, parachat Bamidbar (folio 120b), que «la prière dite assis correspond aux téfilines du bras», c'est-à-dire jusqu'à la Chemoné Essré;

לבתר צלותא דמעומד דהיא לקבל תפלה דרישא ודא כגוונא דדא כו' פי' כי ק"ש [קריאת שמע] וברכותיה הוא תפלה מיושב שהוא בחי' נוקי' [נוקבא] באשה קראה מושב כו'

«puis vient la prière dite debout, qui correspond aux téfilines de la tête; et celle-ci est à l'image de celle-là», etc. C'est-à-dire que le Chéma et ses bénédictions constituent la prière dite assis, qui relève du niveau de Noukva; au sujet d'une femme, il est dit qu'elle est «un siège», etc.;

וישב ה' מלך לעולם בחי' מלכות דאצילות שמתלבשת בבי"ע (ועמ"ש מזה סד"ה מי כהוי' אלקינו המגביהי לשבת ועיין מ"ש בד"ה ואהיה אצלו אמון בפ"י ממושכותיכם תביאו כו')

«Et Havaya siège en roi pour toujours»: c'est le niveau de Mal'hout d'Atsilout, qui s'habille dans Béria, Yetsira et Assiya (voir ce qui est écrit à ce sujet à la fin du discours commençant par «Qui est comme Havaya notre D.ieu, qui siège dans les hauteurs», et voir ce qui est écrit dans le discours commençant par «Et j'étais auprès de Lui, un amon», dans l'explication de «De vos demeures, vous apporterez», etc.).

והיינו האהבה שממטה למעלה בבחי' ובכל מאדך הוא בבחי' בליטה והר שיש מי שאוהב כו'

C'est-à-dire que l'amour qui s'élève d'en bas vers le haut, selon le mode de «et de toute ta force», se manifeste comme une saillie et une montagne, car «il en est un qui aime», etc.;

נמשך מזה מלמעלה בחי' הר ההר היינו המשכת ההר עליון לפי ערך העלאת ההר מלמטה

De là est attiré d'en haut le niveau de Hor HaHar, c'est-à-dire l'attraction de la montagne supérieure, à la mesure de l'élévation de la montagne d'en bas ;

והיינו התלבשות אור א"ס ב"ה בע"ס [בעשר ספירות] בחי' כלים דאצילות ואור א"ס מלובש ומכוסה בתוך כלים דאצי

à savoir, l'habillement de la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il, dans les dix Séfirot, au niveau des réceptacles d'Atsilout, la Lumière infinie étant habillée et recouverte à l'intérieur des réceptacles d'Atsilout.

וזהו ענין המשכת ובנין רמ"ח איברים דמלכא ז"א דאצילות ע"י רמ"ח תיבין שבק"ש [שבקריאת שמע] שיש ג"כ תשעה בראש (כנזכר במשנה ספ"ק [סוף פרק קמא] דאהלות)

Et c'est là le sens de l'attraction et de la construction des 248 membres du Roi, le Zeir Anpin d'Atsilout, par les 248 mots du Chéma ; il y a également «neuf dans la tête» (comme cela est mentionné dans la Michna, à la fin du premier chapitre de Oholos),

והיינו כל בחינת זעיר (ועמ"ש מענין זה דרמ"ח תיבין שבק"ש [שבקריאת שמע] הם בנין והמשכת רמ"ח איברים דמלכא בד"ה צאינה וראינה)

à savoir tout le niveau de Zeir (voir ce qui est écrit à ce sujet, que les 248 mots du Chéma construisent et attirent les 248 membres du Roi, dans le discours commençant par «Sortez et voyez»).

ולכן נק' המשכה הנ"ל תפלה של יד שכתוב בה והיה לך לאות ולא לאחרים לאות מפני שהאורות מכוסים ומלובשים בתוך הכלים בבחי' שקיעה.

C'est pourquoi la descente mentionnée plus haut est appelée les tefillin du bras, au sujet desquels il est écrit : «Et ce sera pour toi un signe», et non un signe pour les autres, car les lumières sont couvertes et revêtues à l'intérieur des réceptacles, selon l'aspect d'un enfoncement.

משא"כ שמו"ע [שמונה עשרה] בחי' ביטול היש שהוא ענין כריעות והשתחוואות ולכן הוא בלחש מחמת שע"י הביטול נתקרב כו'

En revanche, la Chemoné Essré est le niveau de l'annulation de l'existence créée, qui s'exprime par les inclinaisons et les prosternations. Elle est donc [récitée] à voix basse, car, par l'annulation de soi, on s'est rapproché, etc.,

והוא כמשל המדבר עם הקרוב אליו בלחש ונמשך מזה בחי גילוי אור א"ס שלמעלה מ"י"י

ספירות] דאצי

comme dans l'image d'une personne qui parle à voix basse avec quelqu'un qui lui est proche. De là est attiré le niveau de saillie, la révélation de la Lumière infinie qui se trouve au-dessus des Dix Séfirot d'Atsilout ;

והוא תפילין שבראש בבחי גילוי וזהו שמאלו תחת לראשי בחי ק"ש [קריאת שמע] ותש"י [ותפילין של יד] ואח"כ וימינו תחבכני תש"ר [תפילין של ראש] כנ"ל.

et c'est là les tefillin de la tête, selon l'aspect de la révélation. Tel est le sens de «Sa gauche est sous ma tête» : le niveau du Chema et des tefillin du bras ; puis «et Sa droite m'étreint» : les tefillin de la tête, comme mentionné plus haut.

(והנה בכ"ז [בכל זה] מתורץ מה שהקשה הרמ"ז [הרב משה זכות] ס"פ במדבר וז"ל [וזה לשונו] שלפי הנזכר תפילין אלו הכל הוא באצי והנה הרב ז"ל [זכרונו לברכה / זכרונו לברכה] מסר לנו בפ"י שתפלה של יד הוא בבריאה ותש"ר [ותפילין של ראש] הוא באצילות וכן מוכח מכאן כו' עכ"ל [עד כאן לשונו].

(Or, tout cela résout la difficulté soulevée par le Ramaz à la fin de Parachat Bamidbar. Voici ses paroles : «D'après ce qui est mentionné, ces tefillin se trouvent tous en Atsilout ; pourtant, le Rav [l'Arizal], de mémoire bénie, nous a transmis explicitement que les tefillin du bras sont en Béria et les tefillin de la tête en Atsilout, et cela est également prouvé par ce qui est dit ici», etc. Fin de citation.)

ועמ"ש במ"א בד"ה עיין בע"ח [בעץ חיים] שמ"ט דתש"י [דתפילין של יד] בבריאה היינו שהתקון נעשה לדחות החיצונים מג"ת [מג' תחתונות] דבריאה ע"ח [עץ חיים] המשכת האור מאצי כו' ע"ש אכן לפמ"ש"כ [לפי מה שכתוב] לק"מ [לא קשה מידי] דמ"ש דתש"י [דתפילין של יד] הוא בבריאה היינו ממש מ"ש בזהר שם צלותא דמיושב לקבל תפלה של יד.

Et voyez ce qui est écrit ailleurs, dans le discours qui commence par «Voyez Etz Chaim, Cha'ar 49» : le fait que les tefillin du bras soient en Béria signifie que la rectification consiste à repousser les forces extérieures des trois Séfirot inférieures de Béria, en attirant la lumière d'Atsilout, etc. Voyez là-bas. Toutefois, d'après ce qui est écrit ici, il n'y a aucune difficulté : ce qui est dit, que les tefillin du bras sont en Béria, correspond exactement à ce qui est dit dans le Zohar, à savoir que «la prière récitée assis correspond aux tefillin du bras».

וצלותא דמיושב הוא כבריאה והרי לא אמר רק דהוא לקבל תשיי [תפילין של יד]. ור"ל [ורוצה לומר] שצלותא דמיושב הוא העלאת מ"ן [מ"ן נוקבין] המעורר וממשיך המשכה דתשיי [דתפילין של יד] וכנ"ל. דצלותא דמיושב הוא כח"י רצוא שהוא חותם בולט שמלמטה.

Or, la prière récitée assis est en Béria ; et le texte dit seulement qu'elle correspond aux tefillin du bras. Cela signifie que la prière récitée assis est l'élévation des mayin noukvin (eaux féminines), qui éveille et attire la descente correspondant aux tefillin du bras, comme mentionné plus haut ; car la prière récitée assis est le niveau du ratso, qui est le sceau en relief d'en bas.

וזהו ודאי כח"י בריאה ששם שייך כח"י הרצוא והתשוקה ליכלל באצ"י. אבל ההמשכה שעיי"ז מלמעלה שהיא כח"י חותם שוקע שמלמעלה דהיינו תשיי [תפילין של יד] הוא ודאי באצילות המשכת אור א"ס בכלים דאצ"י כו' וכנ"ל.

Cela relève assurément du niveau de Béria, car c'est là que s'appliquent le ratso et le désir d'être inclus en Atsilout. Mais la descente qui en résulte depuis les mondes supérieurs — le niveau du sceau en creux d'en haut, c'est-à-dire les tefillin du bras — se trouve assurément en Atsilout : c'est la descente de la Lumière infinie dans les réceptacles d'Atsilout, etc., comme mentionné plus haut.

ומ"ש דתשיי [דתפילין של ראש] הוא באצילות היינו מ"ש בזהר שם לבתר צלותא דמעומד דהיא לקבל תפלה דרישא.

Et ce qui est dit, que les tefillin de la tête se trouvent dans Atsilout, correspond à ce qui est dit dans le Zohar, à cet endroit : « ensuite, la prière récitée debout, qui correspond aux tefillin de la tête ».

ור"ל [ורוצה לומר] שגם מה שהוא כח"י לקבל תפלה דרישא דהיינו ההעלאת מ"ן [מ"ן נוקבין] הגורם המשכת חותם בולט דתשיי [דתפילין של ראש] שזהו פ"י לקבל תפלה דרישא הנה כח"י זו הוא באצילות.

Cela signifie que même ce qui relève du niveau de « correspondre aux tefillin de la tête », à savoir l'élévation des mayin noukvin, qui provoque la descente du sceau saillant des tefillin de la tête — ce que signifie « correspondre aux tefillin de la tête » —, ce niveau se trouve dans Atsilout.

וזהו ענין שמו"ע [שמונה עשרה] שהוא כח"י אצילות שהוא כח"י ביטול כי אצילות הוא חכמה בכלל שהיא כח"י ביטול יראה בושת כו' חותם שוקע שמלמטה כח"י שוב ואולם ההמשכה שעיי"ז

Voilà ce qu'est la prière de Chemoneh Essré : elle relève du niveau d'Atsilout, qui est celui du bitoul, car Atsilout, dans son ensemble, est 'Hokhma, laquelle relève du bitoul, de la crainte empreinte de honte, etc. : le sceau en creux d'en bas, le niveau du retour. Mais la descente qui s'opère par ce moyen

הוא תש"ר [תפילין של ראש] דמארי עלמא חותם בולט שמלמעלה גילוי אור א"ס שלמעלה מע"ס [מעשר ספירות] דאצי" כנ"ל ועיין מ"ש בפ' ויחי בד"ה יהודה אתה יודוך דק"ש [דקריאת שמע] ואמת ויציב הם בחי' המשכות מאור א"ס ב"ה לבחי' ממלא כל עלמין.

est celle des tefillin de la tête du Maître du monde : le sceau saillant d'en haut, révélation de la Lumière infinie, qui se situe au-dessus des dix Séfirot d'Atsilout, comme indiqué précédemment. Voyez aussi ce qui est écrit dans la paracha de Vayé'hi, dans le discours commençant par «Yehouda, tes [frères] te reconnaîtront» : le Chema et Emet Vé'yatsiv relèvent de la descente de la Lumière infinie, béni soit-Il, vers le niveau de la lumière qui remplit tous les mondes (memalé kol almin) ;

אבל בחי' שמו"ע [שמונה עשרה] שהוא בחי' יהודה הודאה וביטול והתכללות באור א"ס ב"ה הסוכ"ע כו' ועמ"ש בד"ה השמים כסאי כו' אך אי זה בית כו' המשכת מקיפין מבחי' סוכב כ"ע [כל עלמין] הנמשך ע"י

mais la prière de Chemoneh Essré relève du niveau de Yehouda : reconnaissance, annulation de soi et inclusion dans la Lumière infinie, béni soit-Il, qui entoure tous les mondes (sovev kol almin), etc. Voyez aussi ce qui est écrit dans le discours commençant par «Les cieux sont Mon trône», etc., à propos de «Mais où est la maison», etc. : la descente des lumières enveloppantes depuis le niveau de sovev kol almin, qui s'opère par

תפלת שמו"ע [שמונה עשרה] וממשי"ש [וממה שכתוב שם] יוכן ג"כ ענין חותם שוקע הנזכר כאן שהוא ע"ד בחי' השמים כסאי כו' וחותם בולט הוא בחינת המשכת המקיפים מבחי' סוכ"ע כו' שזהו ענין אי זה בית כו' ואל זה אביט כו') :

la prière de Chemoneh Essré. Ce qui est écrit là-bas permet également de comprendre la notion du sceau en creux mentionné ici, qui s'apparente au niveau de «Les cieux sont Mon trône», etc., tandis que le sceau saillant relève de la descente des lumières enveloppantes depuis le niveau de sovev kol almin, etc. Voilà ce qu'est «Où est la maison», etc., et «Mais c'est vers celui-ci que Je porterai Mon regard», etc.)

LikuteiTorah.com

LA PARACHA 'HASSIDIQUE

À propos de cette édition

Cette édition contient le texte hébreu et la traduction française.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Notre traduction française, faite à partir de notre traduction anglaise de l'hébreu, sans les notes de Kehot : CC BY 4.0.

Cette édition dans son ensemble : CC BY-NC 4.0. Elle peut être copiée, imprimée et partagée librement, en citant Kehot Publication Society et likuteitorah.com ; elle ne peut pas être vendue. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

La traduction française a été faite à partir de l'édition anglaise de likuteitorah.com avec l'aide de l'IA (openai/gpt-6-luna-pro:batch), l'hébreu en regard pour vérification ; elle n'a pas encore été relue par un éditeur humain. Vérifiez sur l'hébreu tout ce qui est important.

Le Rabbi a demandé que les maamarim de la paracha de la semaine, la « Paracha 'hassidique », soient étudiés pendant cette semaine, répartis sur ses sept jours (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Pourquoi l'étudier, et les bénédictions du Rabbi : likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Un projet gratuit et non commercial ; rien n'est vendu ici. Sans lien avec Kehot, Sefaria ou la Bibliothèque de Loubavitch. © likuteitorah.com

Depuis likuteitorah.com/fr/likutei-torah/shir-hashirim/37/

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak